

به ناامنی جاده بختیاری از مهم‌ترین موانع بر سر راه تقویت روابط میان بختیاری‌ها و انگلیس بود. شرکت لینچ، گرچه از این مشکلات رنج زیادی می‌برد اما از یک سو به دلیل سود سرشاری که به‌دست می‌آورد و از سوی دیگر به دلیل موضع محکم دولت انگلیس مبنی بر حفظ دوستی با خان‌های بختیاری به کار خود ادامه داد. سرانجام با ساخت دو جاده رقیب جاده لینچ یعنی جاده ماشین‌رو دزفول به خرم‌آباد و از آنجا به پایتخت و راه‌آهن جنوب به تهران، انگلیسی‌ها که دیگر نیازی به جاده بختیاری نداشتند، در حفظ دوستی و اتحاد خود با خان‌ها تجدیدنظر کردند. آنان پس از به قدرت رسیدن رضا شاه پهلوی، در مقابل او از خان‌ها حمایت نکردند و به همین علت دولت رضا شاه بر خان‌های بختیاری پیروز شد.

منابع و مآخذ

اسناد:

ساکما (سازمان اسناد و کتابخانه ملی ایران)
اسناد مالیه: سند شماره ۲۸۹/۱۶/۲۲-۲۴۰
اسناد خاندان بختیاری و اعتلاءالملک: اسناد شماره ۱۰۰۳/۶۳ و شماره ۱۰۰۲/۳۵

فارسی:

ابطحی، علیرضا، ۱۳۸۴، *نفت و بختیاری‌ها*، تهران: مؤسسه مطالعات تاریخ معاصر ایران.
امان، دیتر، ۱۳۷۴، *بختیاری‌ها عشایر کوه‌نشین ایرانی در پویه تاریخ*، ترجمه: سید محسن محسنیان، مشهد: آستان قدس رضوی.
امانی، منصور، ۱۳۸۹، "بختیاری‌ها و قاجاریه"، پژوهشنامه تاریخ (واحد بنورد)، سال پنجم، شماره هیجدهم، ۵۵-۸۲.
امیری، مهرباب، *حکومتگران بختیاری*، ۱۳۸۵، تهران: پازی تیگر.
امیری، مهرباب، ۱۳۵۷، "فرمان آزادی کشتیرانی در کارون"، *مجله وحید*، شماره ۲۳۴ و ۲۳۵، خرداد و تیر، صص ۶۹-۷۵.
اوژن بختیاری، ابوالفتح، ۱۳۴۶، *تاریخ بختیاری*، ج ۳، تهران: وحید.
بختیاری، بی‌بی مریم، ۱۳۸۲، *خاطرات سردار مریم بختیاری*، تهران: آژان.
بیشوپ، ایزابلا، ۱۳۷۵، *از بیستون تا زردکوه بختیاری*، ترجمه: مهرباب امیری، تهران: آژان.
پاولویچ، م. تریا و ایرانسکی، س. ۱۳۷۵، *سه مقاله در باره انقلاب مشروطیت ایران*، ج ۲، ترجمه: م. هوشیار، تهران: شرکت سهامی کتاب‌های جیبی.
پوربختیار، غفار، ۱۳۸۷، *اسناد برگزیده بختیاری‌ها در تاریخ معاصر ایران*، مسجدسلیمان: دانشگاه آزاد اسلامی.

رایت، سردنيس، ۱۳۶۴، *انگلیسی‌ها در میان ایرانیان*، ترجمه: اسکندر دلد، تهران: نهال.

سایکس، سر پرسی، ۱۳۳۶، *سفرنامه ژنرال سر پرسی سایکس یا ده هزار میل در ایران*، ترجمه: حسین سعادت‌نوری، چ ۲، تهران: کتابخانه ابن‌سینا.

سردار اسعد، علی‌قلی خان؛ عبدالحسین، سپهر (لسان‌السلطنه)، ۱۳۷۶، *تاریخ بختیاری یا خلاصه الاعصار فی تاریخ البختیار*، به‌اهتمام: جمشید کیان‌فر، تهران: اساطیر.

سعیدی‌نیا، حبیب‌الله، ۱۳۹۷، *کشتیرانی کارون*، تهران: انتشارات علمی و فرهنگی.

شجاعی‌برجوئی، عیسی و حمید حاجیان‌پور، ۱۴۰۰، "اهداف و کارکردهای کنسولگری انگلیس در اصفهان دوره قاجار (۱۹۱۷-۱۸۹۱م.)"، *فصلنامه تاریخ روابط خارجی*، سال بیست و دوم، شماره ۸۸ (پاییز)، صص: ۹۹-۱۲۰.

فلاندن، اوژن، ۱۳۵۶، *سفرنامه اوژن فلاندن به ایران*، چاپ سوم، ترجمه: حسین نورصادقی، تهران: اشراقی.

قرباپور دشتکی، خدابخش، ۱۳۹۰، *انگلیس و بختیاری (۱۹۲۵-۱۸۹۶)*، تهران: مؤسسه مطالعات تاریخ معاصر ایران.

کاظم‌زاده، فیروز، ۱۳۷۱، *روس و انگلیس در ایران ۱۹۱۴-۱۸۶۴*، ترجمه: منوچهر امیری، تهران: آموزش انقلاب اسلامی.

کرزن، جرج نانیتل، ۱۳۷۳، *ایران و قضیه ایران*، ج ۲، چ ۴، ترجمه: غلامعلی وحیدمازندرانی، تهران: انتشارات علمی و فرهنگی.

گارثویت؛ جن. راف، ۱۳۷۳، *تاریخ سیاسی اجتماعی بختیاری*، ترجمه: مهراب امیری، تهران: سهند.

----- ۱۳۷۵، *بختیاری در آئینه تاریخ*، ترجمه: مهراب امیری، تهران: آژان.

لایارد، سر هنری، ۱۳۷۶، *سفرنامه لایارد*، ترجمه: مهراب امیری، چ ۲، تهران: آژان.

----- ۱۳۷۱، *سیری در قلمرو بختیاری و عشایر بومی خوزستان*، ترجمه و حواشی: مهراب امیری، تهران: فرهنگ‌سرا.

محمود، محمود، *تاریخ روابط سیاسی ایران و انگلیس در قرن نوزدهم میلادی*، ج ۷، چ ۴، تهران: شرکت نسبی اقبال و شرکاء.

مکین روز، الیزابت، ۱۳۷۳، *با من به سرزمین بختیاری بیایید*، ترجمه: مهراب امیری، تهران: آژان و سهند.

نجم‌الملک، عبدالغفار، ۱۳۷۱، *سفرنامه خوزستان*، به‌کوشش: محمد دبیرسیاقی، تهران: مؤسسه مطبوعاتی علمی.

نظام‌السلطنه مافی، حسینقلی خان، ۱۳۸۶، *خاطرات و اسناد نظام‌السلطنه مافی*، به‌کوشش: معصومه مافی و منصوره اتحادیه، تهران: نشر تاریخ ایران.

لاتین:

Khazani Arash, 2009, *Tribes and Empire on the Margins of Nineteenth-Century Iran*, Washington: Washington University Press.
Iran Political Diaries (1881-1965), 1997, Editor: Robert I. Jarman, Vol 3, 4, 5, 6, Uk: Archive Edition Limited.